

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและการสินค้า กระจับเขียว

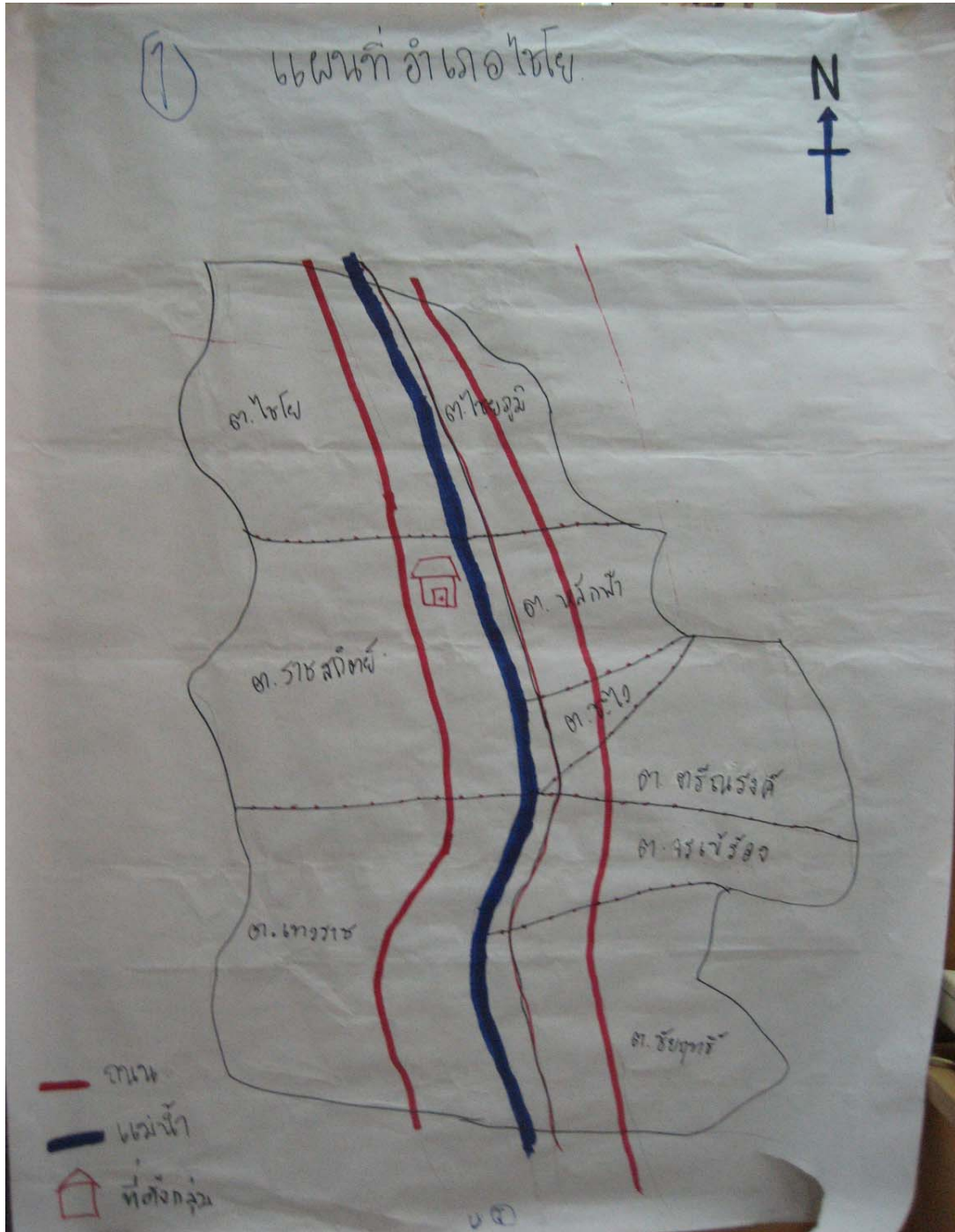
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระจับเขียวเพื่อการส่งออก

หมู่ที่ 1 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย

จังหวัดอ่างทอง

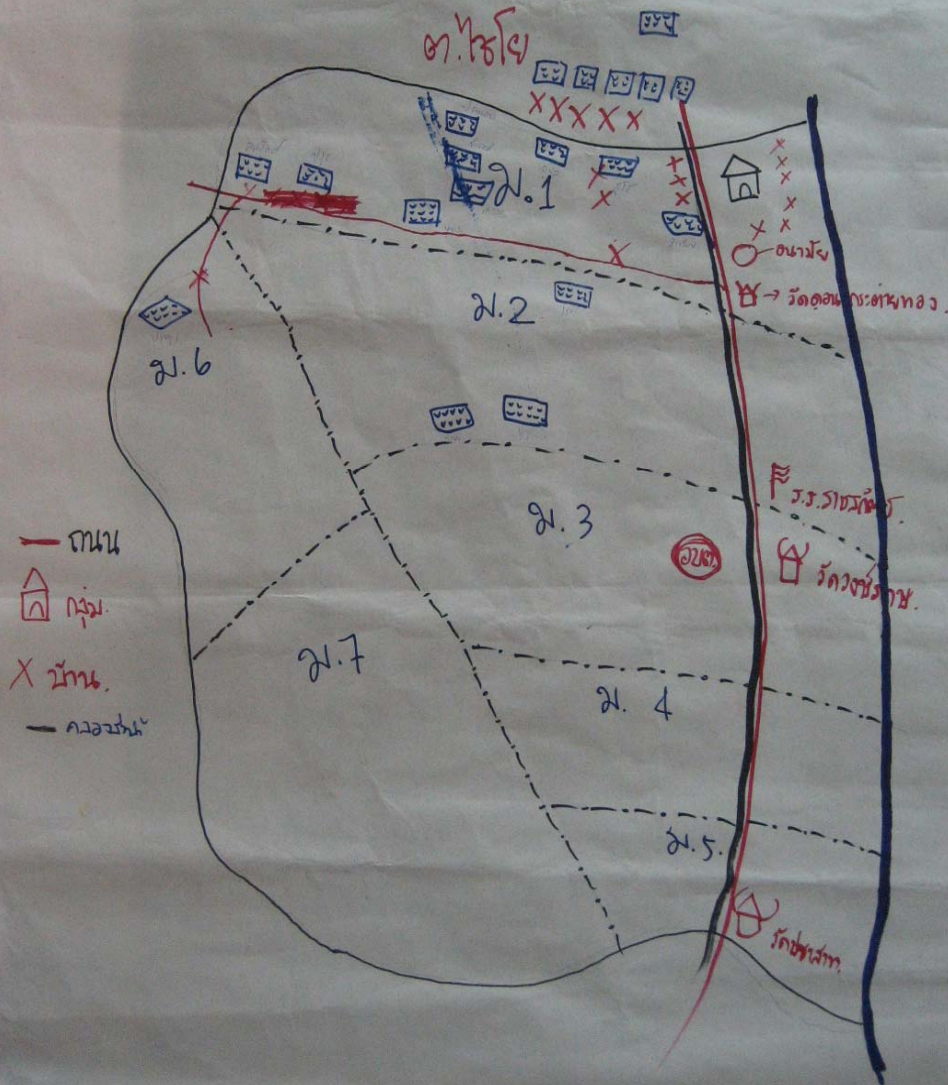
แผนที่ตั้งกลุ่ม และแผนผังแปลง

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเจียบเขียวเพื่อการส่งออก ตำบล ราชสถิตย์ อำเภอ ไชโย จังหวัด อ่างทอง

1

แผนที่ ตำบลราชสถิตย์

1. การวิเคราะห์ตนเอง

1.1 ข้อมูลพื้นฐานกลุ่ม

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

- จำนวนสมาชิก 19 ราย
- จำนวนแรงงานของสมาชิก 2-3 ราย/สมาชิก
- รายได้ครัวเรือนของสมาชิกต่อปี เฉลี่ย 120,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้รวมของกลุ่ม 2,280,000 บาท/ปี
- เงินกองทุนของกลุ่ม 41,000 บาท
- แหล่งทุนภายนอก

1) บริษัททิมฟู้ด จำกัด ให้เมล็ดพันธุ์ (ฟรี) สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช และใช้คืนหลังการเก็บผลผลิตได้

2) สหกรณ์การเกษตรอำเภอไชโยและ ธกส. ให้ปุ๋ยเคมีและเงินลงทุน

- สิทธิการครอบครองพื้นที่

1) ของตนเอง 65%

2) เช่า 35 %

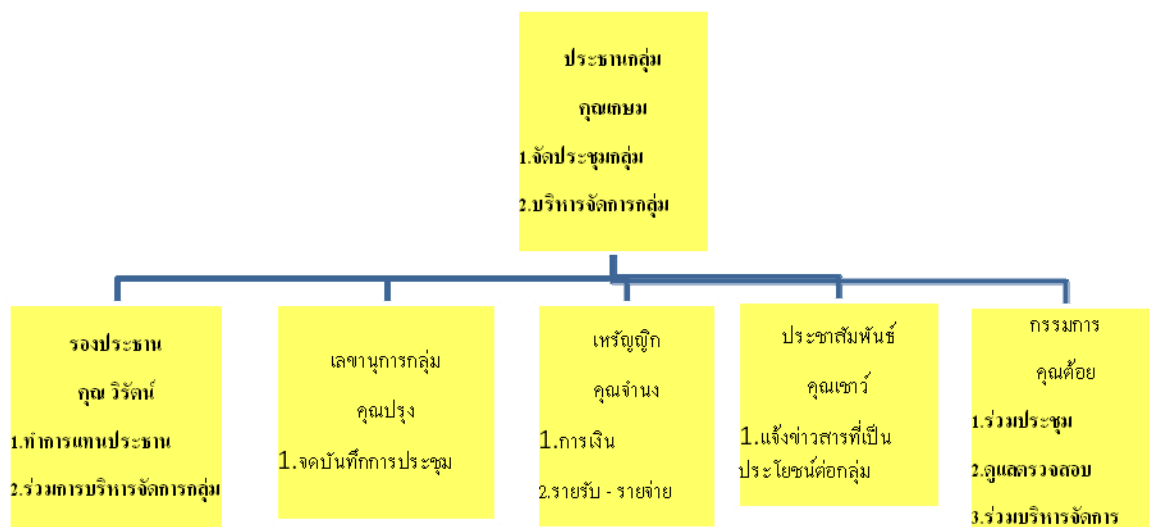
ข้อมูลด้านการผลิต

- พื้นที่ปลูก รวมทั้งกลุ่ม 35 ไร่ สมาชิก 19 ราย
(พื้นที่ปลูกสูงสุด 3 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ เฉลี่ย 2 ไร่)
- ผลผลิตเฉลี่ย 3,000 กก./ไร่/หนึ่งฤดูกาลผลิต
- ปริมาณผลผลิตที่ได้ทั้งหมด จำนวน 35 ไร่ ไร่ละ 3 ตัน รวม 105 ตัน/หนึ่งฤดูกาลผลิต
- คุณภาพของผลผลิต
 - 1) เกรดดี 90 เปอร์เซ็นต์ (ราคา 10 บาท/กิโลกรัม)
 - 2) เกรดปานกลาง 0 เปอร์เซ็นต์
 - 3) ตกเกรด 10 เปอร์เซ็นต์ (ราคา 6 บาท/กิโลกรัม)

1.2 การวิเคราะห์ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่ม

การบริหารจัดการกลุ่ม

- เป้าหมาย แผนงาน ลักษณะการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร
วางแผนการปลูกร่วมกัน เพื่อให้ผลผลิตออกพร้อมกันและร่วมกันขายให้กับบริษัท
- โครงสร้างและการกำหนดบทบาทของสมาชิกและกรรมการ

- การประสานงานและการสื่อสาร (การนัดหมาย แจ้งข่าวสาร)

โดยใช้โทรศัพท์ หอกระจายเสียงหมู่บ้าน ใช้ข้อบกพร่อง และการบอกปากต่อปาก

- การกำกับและควบคุมงาน (กฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วม) การจัดสรรผลประโยชน์

- 1) ผลผลิตที่ได้ส่งบริษัททั้งหมด
- 2) ใช้สารเคมีจากบริษัท และตามที่บริษัทกำหนดเท่านั้น ห้ามใช้ของหน่วยงานอื่น
- 3) ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะไม่รับซื้อ
- 4) การเข้าร่วมเป็นสมาชิกเกิดจากความสมัครใจ

การบริหารจัดการธุรกิจ

- การวางแผนร่วมกัน ในเรื่อง การปลูก การขายให้บริษัท การซื้อปุ๋ยเคมีและสารเคมี
- ผลผลิตตกเกรด จะแยกกันขาย

2. การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตและการตลาดของกลุ่ม

2.1 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย

- 1) บริษัท ทิมฟู้ด จำกัด ในส่วนของปัจจัยการผลิต ข่าวสารความรู้ การรับซื้อผลผลิต
- 2) สหกรณ์การเกษตร ในส่วนของสารเคมีบางชนิด และปุ๋ยเคมี
- 3) หน่วยงานราชการ ได้แก่ สนง. กษจ. อ่างทองและอำเภอ ศูนย์บริหารศัตรูพืชจังหวัด ชัยนาทและกรมพัฒนาที่ดิน ในเรื่องวิชาการต่างๆ ได้แก่ ปุ๋ยน้ำหมัก แมลงศัตรูธรรมชาติ สารชีวภัณฑ์และการศึกษาดูงาน
- 4) แม่ค้าในพื้นที่ รับซื้อผลผลิตที่ตกเกรด
- 5) ร้านขายสารเคมีในตลาดท้องถิ่น

2.2 ความต้องการของลูกค้าและผู้บริโภค

ประเภทของลูกค้า เป็นบริษัทส่งออก และตลาดท้องถิ่น

- ความต้องการและเงื่อนไขของผู้ซื้อแต่ละกลุ่ม

- Specification

- บริษัท เกรด A ขนาด 6-13 เซนติเมตร

- ตลาดท้องถิ่น ตกเกรด ขนาด 13-15 เซนติเมตร

- ปริมาณ ต้องการทั้งหมดที่ผลิตได้ แต่มีพื้นที่จำกัดทำให้ผลผลิตน้อยกว่าที่บริษัท

ต้องการ

- ราคา 10 บาทต่อกิโลกรัม (เกรด A) ราคา 6 บาทต่อกิโลกรัม (ตกเกรด)

- ช่วงเวลา มกราคม ถึง ธันวาคม

- ข้อตกลงซื้อขาย มีการตกลงราคาซื้อขายล่วงหน้า แต่ไม่มีการเซ็นสัญญาเป็น

ลายลักษณ์อักษร

- สัดส่วนของผลผลิต ขายให้ผู้รับซื้อ/ผู้รวบรวม 90 % (3 ตัน) ตลาดทั่วไป 10 %

(300 กิโลกรัม)

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการผลิตสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

3.1 พื้นที่ปลูก

- สภาพพื้นที่ปลูก เป็นพื้นที่ราบเรียบ

- พื้นที่ปลูกเดิมเป็นพื้นที่ทำนาข้าว

- เริ่มปลูกพืชในพื้นที่นี้ 9 ปี

- ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของสารเคมี

3.2 แหล่งน้ำ

- แหล่งน้ำที่ใช้ จากชลประทานยางมณี

- ความอุดมสมบูรณ์ของน้ำ เพียงพอตลอดฤดูปลูก โดยใช้สูตรตามร่องปลูกพืช

- ลักษณะการให้น้ำพืช. การใช้น้ำแบบฉีดพ่น

- ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของสารเคมี

3.3 ภูมิอากาศ

- ปริมาณน้ำฝน และการกระจายตัวของฝน

ฝนเริ่มตกจากเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ฝนตกมากในเดือนสิงหาคม

ถึงตุลาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,083.94 มม.ต่อปี

- อุณหภูมิ

อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี	31.9 องศาเซลเซียส
อุณหภูมิสูงสุด	34.1 องศาเซลเซียส
อุณหภูมิต่ำสุด	15.0 องศาเซลเซียส

- รอบ 2-3 ปีที่ผ่านมามีปัญหาเกี่ยวกับภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อผลผลิต คือ ฝนตกหนัก เกิดอุทกภัยในช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม 2549 ขณะที่เริ่มต้นเก็บเกี่ยวผลผลิต

4. การวิเคราะห์กระบวนการผลิตและการจัดการ

4.1 กระบวนการผลิต

- พันธุ์ สายพันธุ์อินเดีย อเมริกัน และแม่โจ้ 152 แหล่งที่มา บริษัททิมพูคณ์ จำกัด

- ปัจจัยการผลิต ชนิด สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช แหล่งที่มา บริษัททิมพูคณ์ จำกัด

- การเตรียมพื้นที่

1) ไถตะ 1 ครั้ง ไถแปร 1 ครั้ง ยกร่อง 1 ครั้ง รวม 3 ครั้ง

2) ขุดหลุมปลูก ระยะหลุม 80 เซนติเมตร ระยะแถว 110 เซนติเมตร

- การปลูกและดูแลรักษา

1) ใช้เมล็ดพันธุ์ 3 เมล็ดต่อหลุม

2) รองก้นหลุมปุ๋ยเคมี สูตร 16-16-16

3) อายุ 2 วัน ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช

4) อายุ 25-30 วัน พรวนดิน

5) ใส่ปุ๋ย 16-16-16 ผสม 8-24-24 อย่างละ 25 กิโลกรัมต่อไร่

-การจัดการศัตรูพืช

1) ใช้สารเคมี ชื่อ อิมิดาโคลพริด ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดเพลี้ยจักจั่นสีเขียว

อัตรา 10-20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร

2) ใช้สารชีวภาพ คือ หางไหล+ยาสูบ ฆ่าหนอน เพลี้ยไฟ ไรแดง

3) ใช้พริกขี้หนู 1 ก.ก. บดให้ละเอียดเติมน้ำ 1 ลิตร ใช้ 3-5 ซ่อน ผสมน้ำ 20 ลิตร

-การเก็บเกี่ยว

1) อายุ 45 วัน เริ่มเก็บเกี่ยวทุกวัน

2) อายุเก็บเกี่ยวต่อรุ่นรวม 3 เดือน

3) ดูแลรักษาดี ได้ประมาณ 4 เดือน

- ต้นทุนการผลิต 8,750 บาท ต่อไร่

1) ค่าไถพร้อมยกร่อง 2,700 บาท

2) ค่าไถพรวน 600 บาท

3) ค่าปุ๋ย	1,450	บาท
4) ค่าสารเคมี	1,600	บาท
5) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1,200	บาท
6) ค่าแรงงาน	1,200	บาท

4.2 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

บริษัทเป็นผู้คัดเกรด แบ่งเป็น เกรด A ขนาด 6-13 เซนติเมตรและตกเกรด ขนาด 13-15 เซนติเมตร

4.3 การขนส่ง/เก็บรักษา

เกษตรกรจะนำผลผลิตมารวมกันที่จุดจำหน่ายบ้านคุณเกษม โดยใช้ตะกร้า ขนาด 20 กิโลกรัม และบริษัทจะนำรถห้องเย็นมารับที่กลุ่มส่งถึงบริษัท

4.4 การจัดจำหน่าย

การจำหน่าย ราคา 10 บาท/กิโลกรัม (เกรด A)

4.5 การจัดการสารเคมีในกระบวนการผลิต การแปรรูป

- ใช้สารเคมี อิมิดาคลอปรีด นีดฟนป้องกันและกำจัดเพลี้ยจักจั่นสีเขียว อัตรา 10-20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร

- ใช้สารชีวภาพ คือ หางไหล+ยาสูบ หม่าหนอน เพลี้ยไฟ ไรแดง

5.การวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงในการผลิตและจัดการ

การวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร
 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเจียบเขียวเพื่อการส่งออก ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮย จังหวัดอ่างทอง

ที่	ปัญหา/ความเสี่ยง	สาเหตุของปัญหา/ความเสี่ยง	การประเมินปัญหา/ความเสี่ยง			
			โอกาสที่จะเกิด	ความรุนแรงผลกระทบ	ระดับปัญหา/ความเสี่ยง	ลำดับปัญหา/ความเสี่ยง
1	โรครากเน่า/โคนเน่า ทำให้ต้นเหลือง/ต้นตาย	- เชื้อราในดิน สะสมในแปลงปลูก - เกษตรกรปลูกซ้ำที่มานานติดต่อกัน	5	4	20	1
2	คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ	- การปฏิบัติดูแลรักษาไม่ถูกต้อง - สมาชิกบางรายขาดการดูแลรักษา	4	3	12	4
3	การใช้สารเคมี	- โรค แมลง ระบาด เช่น หนอนเจาะฝัก เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	5	3	15	2
4	ต้นทุนการผลิตสูง	- ปุ๋ย และสารเคมี ราคาแพง	5	3	15	2
5	ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้อง	- ขาดความรู้การใช้ปุ๋ย สูตรที่ใช้ - ขาดความรู้การใช้สารชะงักการเจริญเติบโต	3	3	9	5
6	น้ำท่วมแปลงปลูก	- พื้นที่เป็นที่ลุ่ม - เกิดอุทกภัย	3	2	6	6

หมายเหตุ: เกณฑ์การประเมินโอกาสที่จะเกิด และความรุนแรงผลกระทบ คือ 1 = น้อยที่สุด, 2 = น้อย, 3 = ปานกลาง, 4 = มาก, 5 = มากที่สุด

ระดับปัญหา/ความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิด x ความรุนแรงผลกระทบ

6.การจัดทำแผนแก้ไขปัญหาและการควบคุมความเสี่ยงในจุดต่างๆ

แนวทางการปรับปรุงการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเจียบเขียวเพื่อการส่งออก ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

ปัญหา/ความเสี่ยง	แนวทางการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการผลิตและการจัดการ
โรครากเน่า/โคนเน่า ทำให้ต้นเหลือง/ต้นตาย	ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ผสมปุ๋ยหมักหว่านให้ทั่วแปลงหรือโรยรอบโคนต้น
การใช้สารเคมี	1. ใช้สารเคมีตามที่บริษัทกำหนดโดยเคร่งครัด 2. ให้ความรู้การใช้สารเคมีที่ถูกต้อง 3. ฟื้นฟูกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
ต้นทุนการผลิตสูง	1. ใช้สารชีวภัณฑ์/น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ แทนสารเคมี 2. รวมตัวกันซื้อปัจจัยการผลิต โดยกลุ่มเป็นผู้จัดหาแหล่งที่เชื่อถือได้
คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ	1. ให้ความรู้การปฏิบัติดูแลรักษาที่ถูกต้อง และการเก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม
ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้อง	1. ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ 2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรด้วยกัน ใช้กระบวนการ KM (Knowledge Management) ที่มีการปฏิบัติได้ผลผลิตดีมีคุณภาพ
น้ำท่วมแปลงปลูก	1. หลีกเลี่ยงการปลูกที่ให้ผลผลิตในฤดูน้ำหลาก 2. ติดตามข่าวสารของทางราชการในการแจ้งเตือนภัยน้ำท่วม

แผนปฏิบัติงานในการปรับปรุงการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเจี๊ยบเขียวเพื่อการส่งออก ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	สถานที่ดำเนินการ	งบประมาณ		ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
			บาท	แหล่ง		
1.ส่งเสริมและผลิตเชื้อรา สารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืช 1.1 เชื้อราไตรโคเดอร์มา 1.2 เชื้อราบีวเวเรีย	อบรม 3 ครั้ง ผลิตสารชีวภัณฑ์ 20 ราย	ณ ที่ทำการกลุ่มฯ	100,000	1. ศูนย์บริหารศัตรูพืช 2.กรมส่งเสริมการเกษตร 3.อบต./อบจ.	มี.ค. – ก.ย. 51	สำนักงานเกษตรอำเภอ/ จังหวัด/กรมส่งเสริมการเกษตร
2.การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้อง 2.1 อบรมการใช้ปุ๋ยเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน 2.2 การปฏิบัติดูแลรักษาการผลิตจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต	อบรม 2 ครั้ง 20 ราย	ณ ที่ทำการกลุ่มฯ	90,000	1. ศูนย์บริหารศัตรูพืช 2.กรมส่งเสริมการเกษตร 3.อบต./อบจ.	ม.ค. – ก.พ. 51	สำนักงานเกษตรอำเภอ/ จังหวัด/กรมส่งเสริมการเกษตร
3. การประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิต จังหวัดอ่างทอง	2 ครั้ง / ปี 50ราย	ณ ที่ทำการกลุ่มฯ	80,000	1.กรมส่งเสริมการเกษตร 2.อบต./อบจ.	ก.พ. และ ก.ค. 51	สำนักงานเกษตรอำเภอ/ จังหวัด/กรมส่งเสริมการเกษตร
4. เพิ่มศักยภาพเกษตรกรผู้ผลิตกระเจี๊ยบเขียว จังหวัดอ่างทอง - ศึกษาดูงาน	1 ครั้ง 40 ราย	จ.นครปฐม	40,000	1.กรมส่งเสริมการเกษตร 2.อบต./อบจ.	มิ.ย. 51	สำนักงานเกษตรอำเภอ/ จังหวัด/กรมส่งเสริมการเกษตร

รายชื่อผู้เข้าร่วมการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและจัดการสินค้า
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเจี๊ยบเขียวเพื่อการส่งออก ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

นายเอกพงษ์ หนูพลับ
นางศุภวรรณ เกียนเมธิ
นางสาววรรณรีย์ คนขยัน

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 จังหวัดชัยนาท

นายสุริชาติ สมวัฒน์ศักดิ์
นายจรัสศักดิ์ สายวาริน

สำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง

นายโอฬาร เทพทวี
นางสาวเรณู หอมชะเอม

สำนักงานเกษตรอำเภอไชโย

นายประพันธ์ พงษ์ประยูร	นายสมหมาย ทิศนกิจ
นางนิภาภรณ์ สนิทพันธ์	นายวินัย แสงคงฤทธิ์
นายวิวัฒน์ เกษพิชัยณรงค์	

เกษตรกร

นายเกษม หมายเกษม	นางลำแพย สุขสม
นายจำนงค์ จวนเก่า	นางประนอม หมายเจริญ
นางบุญนำ อ่ำสุข	นายเสริมศรี สุทัศน์
นางบังเอิญ หงส์ทอง	นายวิรัตน์ จินขจร
นายวสัน ทองเรือง	นางลำภู สุทัศน์
นายสุวัติชัย หงส์ทอง	นายสุนทร พูลประเสริฐ
นางทิวา แบ่งส่วน	นางสังเวียน พูลประเสริฐ
นายสีนวล แบ่งส่วน	นายแสวง งามนนท์
นายเฉลิม พูลประเสริฐ	นางอุบล ทองงาม
นางสมพร หิรัญ	ประทีป ชุนวงษ์
นางสาวมณี หิรัญ	นางทุเรียน อินทรถาวร